

© Ros Ribas

el rei lear
de **William Shakespeare**
direcció **Lluís Pasqual**

Montjuïc - del 15 de gener al 22 de febrer

El rei Lear

de **William Shakespeare** direcció **Lluís Pasqual**

---

intèrprets

Aleix Albareda rei de França / **Marcel Borràs** Oswald / **Jordi Bosch** comte de Gloster / **Jordi Collet** duc d'Albany / **Laura Conejero** Regan / **Núria Espert** Lear / **Míriam Iscla** Goneril / **Jordi Llovet** duc de Borgonya / **Teresa Lozano** bufó / **Ramon Madaula** comte de Kent / **Julio Manrique** Edgard / **Òscar Rabadan** duc de Cornwall / **Andrea Ros** Cordèlia / **David Selvas** Edmund

Carles Algué, Alberto Díaz, Eduard Lloveras, David Menéndez, Xavier Mestres, Martí Salvat, Josep Sobrevals, Joan Sureda, David Teixidó i Samuel Viyuela cavallers, oficials, missatgers, soldats i assistents

Juan de la Rubia organista

---

traducció de l'anglès **Joan Sellent** / versió **Lluís Pasqual** / escenografia **Lluís Pasqual** i **Alejandro Andújar** / vestuari **Alejandro Andújar** / caracterització **Eva Fernández** / il·luminació **Pascal Mérat** / direcció musical **Dani Espasa** / so **Roc Mateu** / vídeo **Franc Aleu** / esgrima i coreografies **Isaac Morera**

---

ajudant de direcció **Leo Castaldi** / assistent de direcció **Samuel Viyuela** / ajudant de vestuari **Adriana Parra** / professor de cant **Xavier Mestres**

---

confecció de vestuari **Ángel Domingo** i **Luis Espinosa** / acabats **María Calderón**

---

producció **Teatre Lliure**

---

espectacle en català / durada aproximada **1h. 40** primera part / **15** pausa / **1h.** segona part

sobretítols en castellà i anglès el dissabte a les 21h. **a partir del 24/01**

23/01 funció accessible amb sobretítols per a persones amb discapacitat auditiva i audiodescripció per a persones amb discapacitat visual

25/01 col·loqui amb la companyia després de la funció

espectacle recomanat pel Servei Educatiu del Teatre Lliure

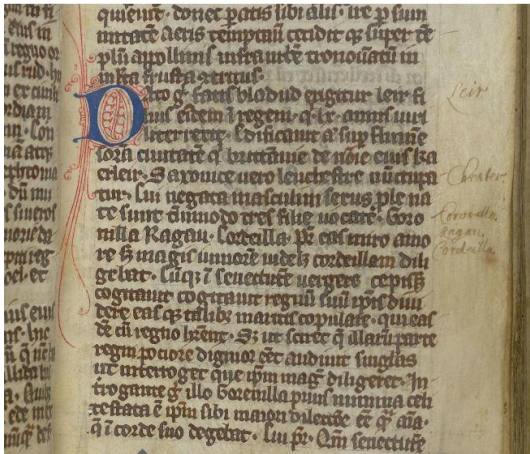
seguiu **#elreilear** al twitter

horaris: de dimarts a divendres a les 20:30h. / el dissabte a les 21h. / el diumenge a les 18h.

preus: 29" / 26" compra avançada / 24,50" amb descompte / 22" el dimarts i el dimecres (dies de l'espectador) / 15" tarifa última fila

Núria Espert és Lear dirigida per Lluís Pasqual.

Qui, si no, podria alçar-se fent el rei de Shakespeare més terrible i fascinant de tots?

King Lear es va estrenar durant les vacances de Nadal del 1606 al palau de Withehall i per al rei Jaume I d'Anglaterra, però no es va publicar fins al 1608. La peça combina vers i prosa, i l'acció se situa a l'any 800 aC.

Probablement el seu primer intèrpret va ser **Richard Burbage**, amic i company de repartiment de Shakespeare i protagonista de moltes de les seves peces.

més informació

www.shakespeare-online.com/plays/learscenes.html
<http://tinyurl.com/mp25vvz>

Si amb l'amor n'hi hagués prou...

Algú ha escrit que *El rei Lear* és la versió no religiosa, és a dir humana, de la suma del llibre de les Lamentacions de Jeremies i el llibre de Job, que llegim a la Bíblia. Cada vegada que, com a espectadors, acompanyem les desventures del vell rei, ens emocionem i se'ns encongeix el cor davant de la misèria i la grandesa que poden habitar al mateix temps les nostres ànimes. Grandesa i misèria de l'art, en aquest cas del teatre, que ens fa sensibles davant d'una representació i insensibles a les mateixes escenes que la vida ens mostra diàriament de tant a prop que en podem sentir fins l'olor de marcit. Acostumats a viure envoltats de tòpics i de llocs comuns que amaguen les realitats més concretes i palpables de la nostra existència, aquesta catedral del teatre i de la poesia ens col·loca al davant d'una veritat difícil d'acceptar, però tan certa com terrible: l'amor és un motor, potser el motor de la nostra vida, i sense ell seríem eixorcs, orfes. És cert. Però l'amor no fa desaparèixer la crueltat ni la vilesa ni la indiferència, que també es troben a l'arrel més profunda del nostre esperit, capaç de provocar el dolor més insuportable a qualsevol dels nostres semblants, fins i tot dels més propers, pares, fills, germans...

Quan un teatre decideix encarar el repte i la responsabilitat artística de muntar *El rei Lear* vol dir que és un teatre (artistes i espectadors) que ha arribat a la seva majoria d'edat i que ha perdut, encara que sigui durant un espai de temps curt, la por d'enfrontar-se a la seva veritable imatge, reflectida sense compassió pel més gran dels poetes dramàtics de tots els temps, aquell a qui tornem cada vegada per veure i comprovar de quina matèria estem fets els humans.

Lluís Pasqual

la qüestió de Shakespeare i la religió

El reconeixement de la història de la fe i l'escepticisme al segle XVI il·lumina una tradició que Shakespeare hereta i representa d'una manera més subtil i eficaç que qualsevol altre escriptor de la seva generació.

En l'actual nou escenari historicista, els crítics debaten les dimensions catòlica, protestant i secular de Shakespeare. La part més activa de l'actual escena crítica és la catòlica, formada en part per destacats estudiosos no catòlics que advoquen per la importància dels contextos catòlics de Shakespeare (en un sentit molt romà) i per la importància de la simpatia de Shakespeare per la cultura catòlica i la seva visió del món. És una mica irònic que el neohistoricisme, nascut de l'era postestructuralista, amb les seves implicacions escèptiques, hagi donat lloc al retorn del Catolicisme, com si fos el fantasma del rei Hamlet. Amb tot, hi ha qui vol fer fora el fantasma.

John D. Cox, en una anàlisi sempre detallada i perceptiva, mostra la bona influència del [vell] *New Criticism* i el vell historicisme, llegeix com si fossin els llibres antics el retrat de Shakespeare de les virtuts cristianes, el seu ús de la Bíblia i la seva adaptació dels símbols d'obres religioses medievals. Pretén establir com el Cristianisme de Shakespeare serveix d'una mena de estructura sense prejudicis (encara que segueixi sent una norma) a la manera postmoderna, una mesura que no s'aplica directament però que s'està allà, com un regle que no s'usa, com el monòlit negre de Stanley Kubrick a *2001*, al mig del paisatge. No es tracta de l'etern debat entre creients i escèptics sobre les creences de Shakespeare entorn de la Providència i altres problemes religiosos.

Les tragèdies de Shakespere són textos rellevants en aquest sentit, particularment *El rei Lear*. S'hi reconeix fàcilment la força de la interpretació nihilista, un nihilisme que Samuel Johnson va entreveure en la seva extrema incomoditat. D'acord amb Roland Frye i William Elton, la peça no mostra cap pal·liatiu al patiment de Lear i dels altres, ni cap sentit essencial d'una conseqüència feliç que justifiqui el patiment, ni tampoc d'un cel on Lear i Cordèlia gaudeixin les seves justes recompenses. Ens trobem cara a cara amb el simple fet del sofriment, el "misteri" del sofriment. Però amb el sofriment, el paradigma cristià continua, ja que és en termes cristians com es descriuen les característiques morals de l'acció. El Cristianisme només és un fet que no s'ha d'aplicar per força a qualsevol situació humana, sinó que es manté com un element en el paisatge on té lloc un sofriment inefable. Reconèixer el sofriment com a enigma, però, no és negar la bondat transcendent amb què conviu el patiment inexplicable. L'innegable enfocament de les obres de Shakespeare al món secular no exclou l'imperatiu moral que és inherent al sentit cristià de destí, tot i que les obres no diuen gaire, o gens, com interactuen la Divina

Providència i les decisions humanes. El monòlit cristià, que apunta a la *Divina Comèdia*, és en l'àmbit primigeni, observant, observat, allà.

Dubtar de la consciència... de Marx, Freud i Nietzsche..., aquest innovador dubte postmodern es preveu en la reflexió premoderna sobre l'engany moral que conforma les obres de Shakespeare. Com es diu a *Tot va bé si acaba bé*, El teixit de la nostra vida és una barreja de bé i de mal. Les nostres virtuts serien orgulloses sense l'assot dels nostres vicis, i els nostres crims serien desesperants si no els abriguessin les nostres virtuts. De virtuts n'hi ha, i de vicis també; hi ha crims i també coses bones: Tot és cert. Tothom pot jugar en aquest camp, els cristians tradicionals i els escèptics radicals.

La fe escèptica de Shakespeare neix de Moro i d'Erasme. És revelador com tots els exemples d'aquesta fe són catòlics: Erasme, Moro, i després Montaigne, Descartes i Pascal. Shakespeare va heretar una llarga tradició de combinar la fe i l'escepticisme en ocasió de la Reforma religiosa. És des d'aquesta tradició que combina la sospita comuna davant la naturalesa humana i una ambivalència comuna, que deriva d'un sentit específicament cristià, de la manera com els éssers humans adquirim la virtut sense tornar-nos mai virtuosos del tot. 'La sospita', o la consciència de la falsa consciència moral, és tan vella com la Bíblia i s'ha de distingir de l'escepticisme més radical perquè es basa en la fe, i no en les polèmiques sectàries, i resulta una versió genial però inusualment reflexiva de allò que creien en comú els catòlics i els protestants.

Si el monòlit en el paisatge és el Cristianisme genèric, els àcids contextos de l'època de Shakespeare i de la Reforma el corrouen i el deixen en una forma ambigua. Però el monòlit pot ser el Catolicisme mateix, aquesta entitat obstinada en la història d'Anglaterra, la forma que persegueix Moro, Erasme, Montaigne, Descartes i Pascal, la norma que contrasta amb l'escepticisme (com a Montaigne), el fantasma dalt de l'escenari dient: Recordeu-me.

Dennis Taylor

sobre *Seeming Knowledge: Shakespeare and Skeptical Faith*, de John D. Cox. BUP 2007.

la recerca de la comunitat

La pel·lícula *Anonymous*, de Roland Emmerich (Columbia Pictures, octubre de 2011), ressuscita un vella pregunta: "qui" va ser Shakespeare? Durant l'última dècada, els joves estudiosos moderns han demanat amb insistència no "qui" sinó "què" era Shakespeare: un simpatitzant catòlic recusant? Un calvinista estricte? Un polític protestant? La fascinació per la identitat de Shakespeare reflecteix una zelosa preocupació acadèmica per definir les possibilitats espirituals i ètiques que aquestes primeres peces modernes ofereixen a un món secularitzat postmodern. Definint de la religió de Shakespeare, definim la nostra pròpia. Ken Jackson i Arthur Marotti, al recull *Shakespeare and Religion: Early Modern and Postmodern Perspectives*, dialoguen entre un passat religiós i un present ètic en l'autor. Fonamentat en la insistència de Derrida que "la dialèctica entre tots dos és la qüestió," els seus assaigs canvien les categories binàries i desdibuixen la distinció entre religiós i secular, fe i raó, transcendent i immanent, i les llegeixen tant històricament com des d'un punt de vista teòric.

Amb una excepcional seriositat i coherència, la primera part mostra Shakespeare com un escèptic religiós que, amb tot, desitja forjar nous llaços comunitaris a través d'un teatre de gran abast psicològic i ètic. En una lectura pendent de *Titus Andrònic*, Gary Kuchar argumenta que l'obra presenta una descomposició de la coherència cerimonial subjacent als esforços fallits de la corona per unificar Anglaterra a través de la nova litúrgia. La seva confusió cerimonial precipita un violència xocant, un poderós recordatori dels perills del cisma religiós. Richard McCoy pregunta "Què significa creure?" en una lectura de *La comèdia dels errors*. En una reconsideració hàbil de la Reforma, tractant l'Eucaristia amb conceptes romàntics com la "capacitat negativa" i la "suspensió voluntària de la incredulitat", McCoy mostra com el teatre de Shakespeare evoca una aura miraculosa sense prendre partit. La peça inspira afectes i creences que porten a terme el treball cultural de la restauració de l'amistat. Sarah Beckwith veu un impuls similar per la construcció de comunitats a *Cimbelí*. Amb un argument de pes, afirma que el llenguatge sacramental de la penitència fomenta les conciliacions socials que tanquen la peça i que es tradueixen en una "comunitat eucarística". La importància social de la cerimònia, la confessió i la comunió també conforma l'exploració d'Hannibal Hamlin sobre com *El rei Lear* reformula el llibre de Job, i il·lustra dramàticament que cap argument teològic pot donar una resposta satisfactòria a la pregunta bàsica "per què jo?". Les conclusions de Hamlin resumeixen l'empenta argumental de tota la primera part: el teatre de Shakespeare ofereix un camp de proves emocional que permet transcendir les disputes teològiques i albirar noves formes comunitàries.

El qüestionament religiós de Shakespeare s'estén, doncs, més enllà de la diferència doctrinal per abordar els aspectes fonamentals de la sociabilitat humana i la comunitat. Els col·laboradors de la segona part tracten la importància filosòfica de l'experiència religiosa en la comunitat. Per Julie Reinhard Lupton, Shakespeare usa Job com una figura "commutativa", el patiment de la qual ens recorda què passa quan les formes institucionals es descomponen. En resum, la segona part proporciona el vocabulari per fer front a la complexitat de parlar de temes religiosos en el nostre moment històric i ètic.

Shakespeare and Religion elimina la fissura entre els estudis de Shakespeare aixoplugant les primeres perspectives modernes de l'experiència religiosa i les postmodernes. La seva visió híbrida ens fa anar més enllà de la polarització de les postures doctrinals i acadèmiques més arrelades i ens mostra que la recerca de la comunitat és una preocupació del passat i del present, una recerca particular i universal.

Tiffany Jo Werth

sobre *Shakespeare and Religion: Early Modern and Postmodern Perspectives*
de Kenneth S. Jackson i Arthur Marotti ed. UNDP 2011.

l'autor

William Shakespeare

Stratford-on-Avon 1564 . 1616

Neix el 1564 a Stratford-on-Avon, al comtat de Warwick, Anglaterra. El bategen el 26 d'abril a l'església de la Sagrada Trinitat de Stratford, encara que la seva data de naixement se celebra el 23 (data també de la seva mort). Fill de John Shakespeare, guanter i comerciant, i de Mary Arden, de família més distingida. El matrimoni va tenir vuit fills, dels quals en van sobreviure quatre nois i una noia.

El 1570 es prohibeix el teatre al terme municipal de Londres, motiu pel qual els teatres s'instal·len a l'altra banda del Tàmesis, al South Bank. El 1572 s'obliga a les companyies teatrals a posar-se sota la protecció d'un noble. El 1573 la companyia del Comte de Leicester actua a Stratford (on torna el 1576).

El 1582 Shakespeare es casa amb Anne Hathaway, vuit anys més gran que ell, natural de Shottery, prop de Stratford. El maig del 1583 neix la seva filla Susanna. El febrer del 1585 neixen els seus fills bessons Hamnet i Judith. Possiblement, el 1587 es trasllada a Londres sense la família. Després de fer de mestre, entra com a actor de la companyia Queen's Men. Per un pamflet de Robert Greene en contra d'ell, el 1592 sabem que estava plenament establert a Londres com a actor i ja havia escrit *Enric VI* i *La comèdia dels errors*.

El 1593 publica *Venus i Adonis*, dedicat al Comte de Southampton, *Ricard III* i *Titus Andrònic*. El 1594 apareix *El rapte de Lucrecia*, un poema dedicat també al Comte de Southampton. És membre de la companyia Chamberlain's Men, amb Richard Burbage i William Kempe. Escriu *La mansiment de l'arpià*, *Treballs d'amor perdut* i *Els dos cavallers de Verona*. El 1595 escriu *Ricard II*, *El somni d'una nit d'estiu* i *Romeo i Julieta*.

El 1596 mor el seu fill Hamnet. Escriu *El rei Joan* i *El mercader de Venècia*. El seu pare demana -i li concedeixen- el títol de Cavaller, que li autoritza a usar un escut d'armes amb una llança i el lema «Non sancz droit». El 1597 compra una casa a Stratford, New Place, tot i que continua vivint a Londres. Escriu la primera part de *Enric IV*. La segona part és del 1598, l'any que publica per primer cop una de les seves teatrals, *Treballs d'amor perdut*.

Són del 1599 *Enric V*, *Molt soroll per no res* i *Juli Cèsar*, que va servir segurament per a la inauguració del teatre The Globe, del qual era accionista. L'any següent escriu *Les alegres casades de Windsor*, *Al vostre gust* i *Nit de*

reis, i el 1601 *Hamlet*. El mateix any es produeix un cop d'estat fracassat i l'execució posterior del Comte d'Essex, precedit per una representació de *Ricard II*. També és l'any que mor el seu pare.

El 1602 escriu *Troilus i Cressida*. Shakespeare compra diverses propietats a Stratford: una finca de 50 hectàrees i un cottage. El 1603, *Tot va bé si acaba bé* i *Otel·lo*.

Amb la mort de la reina Elisabet I, la companyia Chamberlain's Men passa sota la protecció de Jaume I i s'anomena King's Men. En aquest període, Shakespeare deixa de treballar com a actor. El trobem vivint a Londres a casa d'una família hugonot anomenada Mountjoy mentre la seva família continua a Stratford.

El 1604 escriu *Mesura per mesura*; el 1605, *El rei Lear*; el 1606, *Macbeth* i segurament el 1607, *Antoni i Cleopatra*). Aquest mateix any es casa la seva filla Susanna amb John Hall, metge. Del 1608 són *Timó d'Atenes* i *Pèricles*, escrita en col·laboració amb Thomas Middleton. Neix la seva única néta, Elizabeth, i mor la seva mare.

El 1609 publica els *Sonets*, dedicats al misteriós W.H. i escriu *Coriolà*. La companyia King's Men es trasllada al teatre Blackfriars. El 1610 escriu *Cimbelí* i es retira a la casa de Stratford.

Són del 1611 *Conte d'hivern* i *La tempesta*, i del 1612, *Cardenio*, peça avui desapareguda. Del 1613, *Els dos nobles cosins* i *Enric VIII*, totes dues probablement en col·laboració amb Thomas Fletcher. Aquest mateix any es compra una casa al costat del teatre Blackfriars. Tres anys després la seva filla Judith es casa amb Thomas Quiney.

Shakespeare mor el 23 d'abril de 1616 als 52 anys, havent signat testament el 25 de març. La seva vídua mor el 1623 i la seva filla Elizabeth Hall el 1670.

El 1623 John Heminges i Henri Condell publiquen el *First Folio* amb 36 obres seves.

més informació

www.opensourceshakespeare.org

labs.jstor.org/shakespeare/

el director

Lluís Pasqual

Reus, 1951

Llicenciat en Filosofia i Lletres, en la especialitat de Filologia Catalana, per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Dirigeix el seu primer espectacle, *Roots*, d'Arnold Wesker, el 1968.

És fundador del Teatre Lliure de Barcelona el 1976, on hi dirigeix el primer espectacle, *Camí de nit*. Als 32 anys, el 1983, és nomenat director del Centro Dramático Nacional - Teatro María Guerrero de Madrid.

El 1990 se'n va a París per dirigir durant sis anys l'Odéon - Théâtre de l'Europe. Els anys 1995 i 1996 dirigeix la Biennial de Teatre de Venècia. Entre el 1997 i el 1999, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és comissari del Projecte Ciutat del Teatre. Del 1998 fins al 31 de desembre del 2000 codirigeix el Teatre Lliure.

L'abril del 2004 entra a formar part del Teatro Arriaga de Bilbao com a assessor artístic, des d'on impulsa el Projecte BAT, un laboratori de formació, col·laboració pedagògica i promoció i creació d'espectacles contemporanis.

És director del Teatre Lliure des de la temporada 2011/12.

últimes direccions escèniques

Love for Shakespeare. Teatre Lliure 2014.

Finale di partita, de Samuel Beckett. Napoli Teatro Festival 2014.

El caballero de Olmedo, de F. Lope de Vega. Teatro Pavón . Teatre Lliure 2014.

Recordant la Fedra. Teatre Lliure 2013.

Els feréstecs, de C. Goldoni. Teatre Lliure 2013.

La casa cremada, d'Å. Strindberg. (lectura dramatitzada). Teatre Lliure. 2013.

Blackbird, de D. Harrower. Teatre Lliure. 2013.

Quitt, de P. Handke. Teatre Lliure . CDN 2012.

La casa di Bernarda Alba, de F. García Lorca. Napoli Festival Teatro Italia 2011.

Blackbird, de D. Harrower. Piccolo Teatro di Milano 2011.

Celebració, de H. Pinter. Teatre Lliure 2010.

Donna Rosita Nubile, de F. García Lorca. Piccolo Teatro di Milano 2010.

La casa de Bernarda Alba, de F. García Lorca. TNC 2009.

Edipo, de Sòfocles. Teatro Olimpico Vicenza 2008.

últimes direccions escèniques d'òpera

Il prigionero / Suor Angelica, de L. Dallapiccola / G. Puccini. Teatro Real, 2012 - Gran Teatre del Liceu 2014.

La Donna del lago, de G. Rossini. Opera Paris 2010 / Teatro alla Scala Milano 2011.

Manon Lescaut, de G. Puccini. Opera Lyon 2009.

Château Margaux i *La viejecita*, de M. Fernandez Caballero. Teatro Arriaga 2009.

Tristan und Isolde, de R. Wagner. Teatro Real Madrid 2008.

Les noces de Figaro, de W.A. Mozart. Gran Teatre del Liceu 2008 / 2012.

guardons recents

Premis Butaca 2013 per *Els feréstecs* al Millor Muntatge Teatral, a la Millor Direcció, a l'Actriu de repartiment per a Laura Conejero, al vestuari i a la caracterització.

Premi Butaca per *La casa de Bernarda Alba* al Millor Director Teatral, 2009.

Premi Max al Millor Director Teatral per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi ADE de Direcció per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi de la crítica operística de Barcelona al millor espectacle líric per *Châteaux Margaux* i *La viejecita*, 2009.

els intèrprets

Aleix Albareda

Es llicencia en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre de Barcelona, després de formar-se en Comunicació i Creativitat Publicitària, i obtenir l'Advanced Level Certificate per la University of Cambridge. En teatre ha treballat sota la direcció de Pere Planella, Joan Ollé, Josep Maria Mestres i Alexander Herold, entre altres. També ha adaptat i dirigit obres per Lacetània Teatre. En televisió ha participat en les sèries *Gran Nord*, *Arrayán*, *Somos cómplices* i *El cor de la ciutat*, *Hospital Central*, *Via Augusta*, *Mar de fons*, *Majoria absoluta* i *Mirall trencat*. També ha fet cinema sota les ordres de Manuel Hueriga, Ventura Pons, Abel Folk, Joan Riedweg, Santiago Parra i Rossella Izzo. Dentre els seus últims espectacles destaquem *Pel davant... i pel darrere*, de Michael Frayn dir. Alexander Herold i *El ventall de lady Windermere*, d'Osca Wilde, dir. Josep Maria Mestres.

Marcel Borràs

teatre 2014 *Safari Pitarra*, de Jordi Oriol i Josep Pedrals, dir. Jordi Oriol; 2013 *Pàtria*, de Jordi Casanovas; *Atraco, paliza y muerte en Agbanäspach*, de Nao Albet i Marcel Borràs; *Jo mai*, d'Ívan Morales 2012 *La monja enterrada en vida*. Direcció Nao Albet i Marcel Borràs. 2011 *Íncubo*, d'Alex Mañas. 2011 *HAMLE.T. 3* de Nao Albet i Marcel Borràs. *Julieta & Romeo*. Direcció Marc Martínez. 2010 *Dictadura-Transició-Democràcia*, de Xavier Albertí, Lluïsa Cunillé, Roger Bernat, Jordi Casanovas, Nao Albet i Marcel Borràs. 2009 *Guns, childs & videogames*, de Nao Albet i Marcel Borràs. 2008 - 2009 *Germanes*. Direcció Carol López. 2007 *Streighthen con Fraighthen*, de Nao Albet i Marcel Borràs. 2006- 2007 *Èric i l'exèrcit del Fènix*. Direcció Pere Planella. 2005 *Tot és perfecte*. Direcció Roger Bernat. 2004 *Sis vides d'altres persones* escrita per Job Ramos, creació de Job Ramos i Marcel Borràs. 2003 *Nits a Basora*. Direcció Pere Planella i dramaturgia de Carles Batlle. cinema 2012 *Tengo ganas de tí*. Direcció Fernando González Molina 2010 *Tres metros sobre el cielo*. Direcció Fernando González Molina; *Puzzled Love* de Gaby Amione i Pau Balagué (entre altres) 2009 *Bruc*. Direcció Daniel Benmayor; *El coito te nubla* de Guillermo Álvarez i Sergio Roldán. Direcció Guillermo Álvarez; *El diario de Carlota*. Direcció Jose Manuel Carrasco; *Cruzando el límite*. Direcció Xavi Giménez. 2008 *Derhoof*, teaser de cinema dirigit per Marçal Forés, i *El mal ajeno*. Direcció Óscar Santos. televisió Ha participat en *Polseres Vermelles*, *La sagrada família* i *Serrallonga* de TV3, i a *Hospital Central* de Tele 5.

Jordi Bosch

Actor vinculat al Teatre Lliure al llarg de tota la seva carrera, ha alternat també la seva activitat amb la participació en espectacles d'altres centres de producció, com el Centre Dramàtic de la Generalitat en el seu moment o el Teatre Nacional de Catalunya, i també en propostes d'altres companyies. Des del 2007, ha format part del repartiment de *La nit just abans dels boscos* de B-M. Koltès, dir. Àlex Rigola; *Play Strindberg*, de F. Dürrenmatt, dir. George Lavaudant, i *Hay que purgar a Totó*, de G. Feydeau, dir. George Lavaudant. El 2009 va participar a *Spamalot*, d'Eric Idle i John Du Prez, dir. El Tricicle, i el 2010 a *El Misanthrop*, de Molière, dir. Georges Lavaudant; *Celebració*, de Harold Pinter, dir. Lluís Pasqual, i *Candide*, de Leonard Bernstein, dir. Paco Mir. Darrerament ha participat en els muntatges d'*El crèdit*, de Jordi Galceran, dir. Sergi Belbel; *Tots fem comèdia*, de Joaquim Oristell; *Els feréstecs*, de C. Goldoni, dir. Lluís Pasqual; *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual (lectura dramatitzada); *Blackbird*, de David Harrower, dir. Lluís Pasqual, *La Bête*, de David Hirson, dir. Sergi Belbel; d'*Els jugadors*, de Pau Miró i *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual.

Ha fet també, i llargament, cinema i televisió: *Crònica negra*, *Qui?*, *L'avi Bernat*, *Quico el progre*, *Agència de viatges*, *La Lloï*, *Estació d'enllaç*, *Pedralbes Centre*, *Nissaga de poder*, *La memòria dels Cargol*, *Nissaga*, *Idipèndia*, *Crimis*, *Jet Lag*, *Majoria absoluta*, *La Via Augusta*, *Sagrada família*, *Més dinamita*, *Gran Hotel*, *Junts* (dir. M. Ros), *Majoria Absoluta* (dir. Joaquim Oristrell), *Abuela de verano*, *Con dos tacones*, *Lex* i *El comisario*. En cinema ha treballat amb Agustí Villaronga (*El niño de la Luna*), Francesc Bellmunt (*Monturiol*), Ventura Pons (*El perquè de tot plegat*), Manuel Gómez Pereira (*Boca a boca*), David Trueba (*La buena vida*), Joaquim Oristrell (*De qué se ríen las mujeres*, *Va a ser que nadie es perfecto*), Montxo Armendáriz (*Silencio roto*), Gerardo Vera (*Deseo*) o José Luis Cuerda (*La educación de las hadas*). També ha participat a la tvmovie *Després de la pluja* dirigida per Agustí Villaronga (2006), *Barcelona, un mapa d'ombres* dirigida per Ventura Pons (2007); *Mil cretins* també de Ventura Pons (2010), *Tres metros sobre el cielo* de Fernando González Molina (2010) i *23F* de Chema de la Peña (2010).

Dentre els diversos premis recollits durant la seva carrera destaquem tres premis la Crítica Teatral de Barcelona, nou premis Butaca i el Premi Nacional d'interpretació Teatral 1994.

Jordi Collet

Actor i músic. Llicenciat en Art Dramàtic per Institut del Teatre de Barcelona el 1995. Com a actor, des del 2000 . any que comença la seva activitat també com a creador d'espais sonors per a espectacles teatrals. ha treballat sota la direcció de Lluís Homar (*Hamlet*), Àlex Rigola (*Titus Andrònic, Ubú rei*), Xavier Albertí (*El gat negre, Más extraño que el paraíso, Troilus i Cressida, Traïció, Vianants*), Franco di Francescantonio (*Libera me*), Lurdes Barba (*Barcelona mapa d'ombres, Occisió*), Caterina Sagna (*Heil Tanz!*) i Carlota Subirós [*Amor, fe , esperança; Alícia (un viatge al país de les meravelles)*], i *Les tres germanes*]. El 2005 va ser al Lliure amb *ppp*, de Lluïsa Cunillé i Xavier Albertí, amb qui va treballar posteriorment també a *Tennessee*, a *La corte del faraón* i a *Zoom*. Entre els seus últims espectacles destaca *Homebody Kabul*, de T. Kushner, dir. Mario Gas; *Pedra de tartera* de Maria Barbal, dir. Lurdes Barba; *Els baixos fons* de Maksim Gorki, dir. Carme Portaceli i *El caballero de Olmedo*, de Lope de Vega, dir. Lluís Pasqual. Aquesta temporada ha format part del repartiment de *Krum (el crosta)*, de Hanoch Levin, dir. Carme Portaceli.

Laura Conejero

En actiu des del 1988, tant en teatre com en televisió i cinema. Els seus treballs més recents han estat *Nadal a casa*, de J. M. de Sagarra, dir. Mònica Lucchetti (2012), *Petits crims conjugals*, d'Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Xicu Masó (2011), *Teatre i ciència*, dir. Antonio Simón (2007), *El llibertí*, d'Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Joan Lluís Bozzo (2007); *Demà coneixeràs en Klein*, de Toni Cabré (2007); *Les falses aparences*, de Marivaux, dir. Sergi Belbel; *Les tres germanes* de Txékhov, dir. Ariel García Valdés (2005); *Casa de nines*, de Henrik Ibsen, i *El cafè de la marina* de Josep M. de Sagarra, dir. Rafel Duran (2004 i 2003). Anteriorment havia treballat també a *Moll Oest* de Bernard-Marie Koltès, dir. Sergi Belbel (2002); *La dona incompleta*, de David Plana, dir. Sergi Belbel (2001); *Fragments d'una carta de comiat llegits per geòlegs*, de Normand Chaurette, dir. Sergi Belbel (2000); *La plaça dels Herois*, de T. Bernhard, dir. A. García Valdés (2000); *Mesura per Mesura* de W. Shakespeare, dir. Calixto Bieito (1999); *L'èstieig*, de Goldoni (versió: Jordi Galceran), dir. Sergi Belbel (1999); *Fuita*, de Jordi Galceran, dir. Eduard Cortés (1998), entre altres. Ha participar també en la lectura dramatitzada de *La sonata dels espectres*, d'August Strindberg, dir. Pau Carrió i en *Els feréstecs*, de Goldoni, dir. Lluís Pasqual, pel qual va rebre el premi Butaca 2013 a la millor actriu de repartiment.

En cinema últimament ha participat en *Once upon a time in the Western*, de Borís Despodov (2014); *Bullying*, de Josetxo San Mateo (2009), *Eloïse*, de Jesús Garay (2009), *Retrouver Sara*, de Claude d'Anna (2006), *Chapapote... o*

no, de Ferran Llagostera (2006), o *Sara*, de Sílvia Quer (2003). Les seves últimes aparicions en televisió han estat a les sèries *Mar de fons*, de Josep Maria Benet i Jornet (2006), *Infidels* (2010-2011) i *La Riera* de David Plana.

Núria Espert

Neix a l'Hospitalet del Llobregat i amb tretze anys ja formava part de la Companyia Titular Infantil del Teatre Romea de Barcelona.

Entre els anys 1979 i 1981 va ser codirectora del Centro Dramático Nacional, assumint la programació del Teatro María Guerrero. Més endavant, i tornant amb la seva companyia, va presentar dos espectacles: *Medea* d'Eurípides, dirigida per Lluís Pasqual; *La tempestad* de W. Shakespeare, dirigida per J. Lavelli i *Salomé* de O. Wilde, dirigida per Mario Gas.

Des del 1986 suma a la seva feina com actriu la de direcció d'escena, tant en produccions de teatre com d'òpera. *Tosca*, *Madama Butterfly*, *Elektra*, *Rigoletto*, *La Traviata*, *Carmen* o *Turandot* han recorregut els fòrums operístics més importants del món: el Liceu de Barcelona, Covent Garden Lyric Hammersmith de Londres, Royal Theatre de Glasgow, Los Angeles Opera, La Monnaie de Brussel·les, la Maestranza de Sevilla, el Teatro Real de Madrid i la Tokyo Opera House entre d'altres, compartint responsabilitat amb directors musicals com Plácido Domingo o Zubin Metha.

En teatre ha dirigit a actors de la calçada de Glenda Jackson, Joan Plowright (*La casa de Bernarda Alba*) a Londres, Irene Papas (*Medea*) a Barcelona o Tamasaburo Bando (*Contradanza*) a Tòquio.

Ha estat guardonada amb més de 170 premis de teatre i de direcció a Espanya i arreu del món, entre els que destaquem, a més del ja citat Premi Valle-Inclán, la Medalla de Oro al Mérito de las Bellas Artes, el Premi Nacional d'interpretació, Premi BITEF de Belgrado, Premi Laurence Olivier o l'Evening Standard a la millor direcció de l'any a Londres, a més de medalles i condecoracions. L'agost del 2010 va ser investida Doctora Honoris Causa per la Universidad Internacional Menéndez Pelayo i el novembre se li va concedir la Medalla d'Or del Gran Teatre del Liceu de Barcelona. El 2011 va rebre el Premi Corral de Comedias del Festival de Almagro.

Entre els seus últims espectacles teatrals destaquem *Recordant la Fedra*, de Salvador Espriu, dir. Lluís Pasqual; *La loba*, de Lillian Hellman, dir. Gerardo Vera; *La violación de Lucrecia*, de W. Shakespeare, dir. Miguel del Arco; *La casa de Bernarda Alba*, de F. García Lorca, dirigida per Lluís Pasqual, en el paper de Bernarda, pel qual rep el Premi Valle-Inclán d'El Cultural d'El Mundo; *Hay que purgar a Totó*, de G. Feyedeau, i *Play Strindberg*, de F. Dürrenmatt, dir. Georges Lavaudant, i *La Celestina*, de Fernando de Rojas, dir. Robert

Lepage. Remarquem també la seva interpretació de grans personatges com ara Yoko a *Maquillaje* de H. Inoue; Arkadina a *La Gaviota* de Txékhov, amb Josep M. Flotats; María Callas a *Master Class* de T. McNally, dirigida per Mario Gas, i Marta a *¿Quién teme a Virginia Woolf?* amb Adolfo Marsillach; *Medea* d'Èurípides, amb direcció de M. Cacoyannys; *La brisa de la vida* amb Amparo Rivelles, dirigida per Lluís Pasqual. L'any 2000 va presentar també una sèrie de recitals amb els espectacles *Poemas y Canciones*, en homenatge a Kurt Weill i Bertolt Brecht i *Aire y Canto de Rafael Alberti*.

Míriam Iscla

Comença la seva carrera professional l'any 1989 amb *Paraula de poeta*, un muntatge de Maria Mercè Marçal amb direcció de Jordi Mesalles. L'any següent, el 1990, forma part del repartiment de *Línia roja* de la companyia del Teatre de l'Òcàs amb direcció de T. Vilardell i M. Casamayor al Teatre Condal. També participa en *Teatre Natural d'Oklahoma* de Kafka amb direcció de Luis Miguel Climent a la Sala Beckett (1991); *El desengany* de F. Fontanella amb direcció de Domènec Reixac al Teatre Romea (1992); *Després ve la nit* amb creació i direcció de David Plana estrenat al Festival Temporada Alta i fent temporada a la Sala Beckett (2001-2002); *Les falses confidències* de Marivaux, amb direcció de Sergi Belbel al TNC (2005-2006); *Leonci i Lena* de G. Büchner, amb direcció de Pep Pla al Festival Grec de Barcelona-Sala Muntaner (2007-2008); *Com pot ser que testimi tant*, amb direcció de Javier Daulte (2007-2008); *15* amb codirecció de Sergi Belbel i T de Teatre (2006), i coautora de diversos textos; *Això no és vida*, dir. David Plana (2003-2004). És cofundadora de la companyia T de Teatre amb la que ha participat com a intèrpret en tots els espectacles, entre els quals destaquen *Criatures*, dir. David Plana (1998-2001); *Homes!*, dir. Sergi Belbel (1994-1997) o *Petit contes misògins*, de P. Highsmith, dir. Pere Sagristà (1991-1993). Últimament ha format part del repartiment de *El casament d'en Terregada*, de Juli Vallmitjana, dir. Joan Castells (2009); *M de Mortal*, amb text i direcció de Carles Mallol (2010); *A mi no em diguis amor*, amb text i direcció de Marta Buchaca (2010) i *Lluny de Nuuk*, amb text i direcció de Pere Riera, tots ells al TNC. Aquests últims anys ha format part del repartiment de *Celebració*, de Harold Pinter, i *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual; *MCBTH* de W. Shakespeare, dir. Àlex Rigola; *Red Pontiac i Barcelona*, de Pere Riera, i *El zoo de vidre*, de T. Williams, dir. Josep Maria Pou. També ha escrit *Vida de mare* i ha estat coordinadora de guions i guionista de les sis temporades de la sèrie televisiva *Jet Lag* (2001-2006) on feia també d'intèrpret, i guionista i intèrpret de la secció *Les tietes* del programa de Com Ràdio *Dies de ràdio*, conduït per Elisenda Roca. En televisió ha participat en sèries com ara *Sagrada Família*, *Laura*, *Efectes secundaris*,

Dones d'aigua, Homicidios o Olor de colònia, i als concursos *El joc del segle* o *Tres pics i repicó*. També ha format part del repartiment de *Los ladrones van a la oficina, El comisario, Calle 13* i *Un cuento de Navidad*. En cinema ha participat en *La mala vida* de L. Titus.

Jordi Llovet

Ha estudiat Interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona. Com a actor ha treballat a *Un refugi indie*, de Pau Miró; *La dama de Reus*, de Ambrosi Carrión, dir. Ramon Simó; *El mercader de Venècia* de W. Shakespeare, i *El coronel ocell*, de Hristo Boitxev, dir. Rafel Duran; *Viure sota vidre*, de Ewald Palmetshofer, dir. Sarah Bernardy; *Onze.nou.catorze (1714)*, de Pere Planella, Roger Cònsul i Víctor Alexandre; *Aquellos días azules*, de Marc Artigau. Al Lliure ha format part dels Assaigs Oberts *Aunanenannuallepallilapelllepalilapellaunanenanua*, de Marc Artigau, i *You're Pretty and I'm Drunk*, de Helena Tornero, dir. Marília Samper. Ha estat membre de la companyia resident de la Sala Beckett a l'Obrador d'Estiu de l'any 2011 i 2012. Pertany a la companyia Jo tenia un fanal, amb la qual ha representat el cabaret poèticomusical *Jo tenia un fanal a la boca* de Marc Artigau. En televisió ha participat en la minisèrie de TV3 *Ull per ull* i en la sèrie *Pop ràpid*.

Teresa Lozano

teatre *El cojo de Inishmaan*, de Martin McDonagh, dir. Gerardo Vera; *Münchaussen*, de Lucía Vilanova, dir. Salva Bolta; *La casa de Bernarda Alba*, de F. García Lorca, dir. Lluís Pasqual; *Ante la jubilación*, de T. Bernhard, dir. Carme Portaceli; *El ventall de Lady Windermere*, de O. Wilde, dir. Josep M. Mestres; *La buena persona de Sezuán*, de B. Brecht, dir. Luis Blat; *Wit*, de M. Edson, dir. Lluís Pasqual; *El retorn al desert*, de B-M. Koltès, dir. Carme Portaceli; *Els incendiàries*, de Max Frisch, dir. Carles Alfaro; *Roberto Zucco*, de B-M. Koltès, dir. Lluís Pasqual; *El barret des cascavells*, de L. Pirandello, dir. Lluís Homar; *Salvats*, de E. Bond, dir. Josep Maria Mestres. cinema *La gran familia española*, dir. Daniel Sánchez Arévalo; *Que se mueran los feos*, dir. Nacho G. Velilla; *Spanish movie*, dir. Javier Ruiz Caldera; *El kaserón*, dir. Pau Martínez; *La torre de Suso*, dir. Tom Fernández; *Amanecer en Asia*, dir. Dionisio Pérez Galindo; *Cosas que pasan*, dir. Sílvia Munt; *Iris*, dir. Rosa Vergés; *Laura del cielo llega la noche*, dir. Gonzalo Herralde; *Un negre amb un saxo*, dir. Francesc Bellmunt; *El rey del mambo*, dir. Carles Mira; *Carambolas*, dir. Jesús Font; *Todos a la cárcel*, dir. Luis G. Berlanga. televisió *Amar es para siempre*, *Kubala*, *Moreno i Manchón*, *Con el culo al aire*, *El don de Alba*, *Senyor retor*, *Nadie es perfecto*, *El tiempo entre costuras*, *Aida*, *El internado*, *La familia Mata*, *Hospital Central*, *Maniàtics*, *Cuestión de sexo*, *Los Serrano*, *Mujeres*,

Sabroso, Alberte, Mintiendo a la vida, El cor de la ciutat, Las hijas de Mohamed.

Ramon Madaula

Es va formar en interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha fet d'actor de teatre, cinema i televisió, i també de productor teatral. En la seva extensa carrera, ha estat guardonat amb el Premi Butaca al millor actor protagonista de 2004, per *Calígula*, el Premi Ciutat de Barcelona 2008 per *El llibertí*, i el Premi Gaudí 2014 al millor actor secundari, per la pel·lícula *La por*.

teatre *Louca del Senyor Esteve*, de S. Rusiñol, dir. Pere Planella; *Cyrano de Bergerac*, d'F. Rostand, dir. Josep M. Flotats; *La ronda*, d'F. Schnitzler, dir. Mario Gas; *El hombre deshabitado*, de R. Alberti, dir. E. Hernández; *Largo viaje del día hacia la noche*, d'F. O'Neill, dir. J. Strasberg; *El viatge*, de M. Vázquez Montalbán, dir. A. García Valdés; *Història d'un soldat*, d'F. Stravinski, dir. Ll. Homar; *Dansa d'agost*, de B. Friel, dir. P. Planella; *La mort i la donzella*, d'F. Dorfman; *Els bandits* de F. von Schiller, dir. Ll. Homar; *Àngels a Amèrica*, de T. Kushner, dir. J. M. Flotats; *Terra baixa*, d'F. Guimerà, dir. F. Madico; *Escenes d'una execució*, de H. Barker, dir. R. Simó; *Closer* de Patrik Marber. dir. Tamzin Townsend; *Calígula*, d'F. Albert Camus, dir. R. Simó; *Les tres germanes*, d'F. Txékhov, dir. Ariel García Valdés; *Adreça desconeguda*, de Kressmann Taylor, dir. Fernando Bernuez; *El llibertí*, d'F. Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Joan Lluís Bozzo; *Una comèdia espanyola*, de Yasmina Reza, dir. Sílvia Munt; *Un Déu salvatge*, de Yasmina Reza, dir. . Tamzin Townzend; *Petits crims conjugals*, d'F. Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Xicu Masó; *El mercader de Venècia*, de William Shakespeare, dir. Rafel Duran; *Dubte*, de John Patrick Shanley, dir. Sílvia Munt; *Oleanna*, de David Mamet, dir. David Selvas; *Cap al tard*, de Santiago Rusiñol, dir. Sílvia Munt; *Un aire de família*, d'F. Agnès Jaoui, dir. Pau Durà; *Idiota*, de Jordi Casanovas. televisió *Pedro I, el Cruel, Estació d'enllaç, Crims, Des del balcó, La Mari, Mirall trencat, Ventdelplà, La Mari, dos, Isabel.*

Julio Manrique

Actor i director de teatre. És llicenciat en dret i ha rebut formació a l'Institut del Teatre. Entre 2001 i 2013 va ser director artístic del Teatre Romea. Ha interpretat papers protagonistes a *Otel·lo*, de W. Shakespeare, dir. Carlota Subirós; *2666*, de Roberto Bolaño, dir. Àlex Rigola; *European House* d'Àlex Rigola; *La torre de La Défense*, de Copi, dir. de Marcial di Fonzo Bo; *Dia de partit*, de David Plana, dir. Rafel Duran; *El buñuelo de Hamlet*, de Luis Buñuel i Pepín Bello, dir. Àlex Rigola; *Hamlet*, de W. Shakespeare, dir. Oriol Broggi; *Coses que dèiem avui*, de Neil LaBute; *Incendis*, de Wajdi Mouawad, dir. Oriol Broggi; *Senyoreta Júlia*, de Patrick Marber, dir. Josep Maria Mestres, i *L'orfe*

del clan dels Zhao, de Ji Junxiang, dir. Oriol Broggi. En els darrers anys ha dirigit *American Buffalo*, de David Mamet; *Coses que dèiem avui*, de Neil LaBute; *L'hort dels cirerers*, d'A. Txékhov; *L'arquitecte*, de David Greig (2011); *Llum de guàrdia*, de Sergi Pompermayer i ell mateix; *Product*, de Mark Ravenhill; *4 acords: Sílvia Pérez Cruz, Roberto Zucco*, de Bernard-Marie Koltès; *Ella y yo* (concert); *Pensem un desig*.

Òscar Rabadan

teatre *Yvonne, princesa de Borgonya*, de Witold Gombrowicz, dir. Josep Maria Mestres; *El mercader de Venècia*, de W. Shakespeare, dir. Sergi Belbel; *La festa del blat*, d'Àngel Guimerà, dir. Joan Castells; *Anatol*, d'Arthur Schnitzler, dir. Jordi Mesalles; *Ivanov*, d'Anton Txékhov, dir. Genadi Korotkov; *Això no és una obra de teatre*, de Sabina Bergman, dir. Isabel Rodríguez; *Pesombra*, de Joan Salvat Papasseit, dir. Magda Puyo; *Suburbia*, d'Eric Bogosian, dir. Pep Pla; *Quan serà pintada una escena de fons sense fi*, de Joan Brossa, dir. Moisès Maicas; *Ombra*, de Hansel Cereza i David Marín, dir. Hansel Cereza; *Molt soroll per no res*, de W. Shakespeare, dir. Ferran Madico; *Tots eren fills meus*, d'Arthur Miller, dir. Ferran Madico; *Titus Andrònic*, de W. Shakespeare, dir. Àlex Rigola; *El alcalde de Zalamea*, de Pedro Calderón de la Barca, dir. Sergi Belbel; *Coriolà*, de W. Shakespeare, dir. Georges Lavaudant; *El cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, dir. Rafel Duran; *Evitant quedar-nos immòbils en els racons de les nostres habitacions*, de Jordi Fondevila i Xavier Pla, dir. Jordi Fondevila; *Glengarry Glen Ross*, de David Mamet, dir. Àlex Rigola; *Fortuna accidental*, de Manel Dueso, dir. Manel Dueso; *Cara de plata*, de Ramon María del Valle Inclán, dir. Ramon Simó; *Fuenteovejuna*, de Lope de Vega, dir. Ramon Simó; *Panorama des del pont*, d'Arthur Miller, dir. Rafel Duran; *Gorda*, de Neil LaBute, dir. Magda Puyo; *Conte d'hivern*, de W. Shakespeare, dir. Ferran Madico; *El senyor Perramon*, de Josep Maria de Sagarra, dir. Joan Anton Rechi; *Boris Godunov*, d'Àlex Ollé i David Plana, dir. Àlex Ollé; *Rock'n'Roll*, de Tom Stoppard, dir. Àlex Rigola; *Un Déu salvatge*, de Yasmina Reza, dir. Tamzin Townsend; *Ball de titelles*, de Ramon Vinyes, dir. Ramon Simó; *Llibertat!*, de Santiago Rusiñol, dir. Josep Maria Mestres; *Timó d'Atenes*, de William Shakespeare, dir. David Selvas.

televisió i cinema *Descalç sobre la terra*, *Un berenar a Ginebra*, *Concepció Arenal*, *la visitadora de cárceles*, *Kubala*, *Moreno i Manchón*, *Gran Nord*, *Crisis BCN k36*; *Terra baixa*, *Bandolera*, *Clara Campoamor*. *La mujer olvidada*, *Mil cretins*, *Tres metros sobre el cielo*, *Amar es para siempre*, *A la deriva*, *La ratjada*, *Mejor que nunca*, *El cor de la ciutat*, *Pepe Carvalho*, *Hospital Central*, *16 dobles*, *Anita no perd el tren*, *Tres días de libertad*, *La festa del blat*, *Quico*.

Andrea Ros

Ha estudiat interpretació a l'Escola de Nancy Tuñón, amb la Companyia de Teatre Grup Rodamón i també amb Roberto i Loren Cerdá, i ha fet cursos de veu amb John Wild. Darrerament destaca la seva participació a *Un enemic del poble* de H. Ibsen, dir. Miguel del Arco i a *L'opnada* de Ignacio García May, dir. Marc Montserrat Drukker. Ha treballat també sota la direcció Montse Sala, Nyusca Gorenko, Álvaro Aránguez i Lorena García, entre altres. En cinema, ha estat sota les ordres de Roger Gual (*Tàsting meu*), F. González Molina (*Tengo ganas de tí*), Mabrouk El Mechri (*The cold Light of Day*), Jaume Balagueró i Paco Plaza (*[REC]2*) o Manuel Hueriga (*Salvador*), i en diversos curtsmetratges, entre els quals destaca *Hannah o Miley*, de Álvaro Aránguez, pel qual va rebre el Premi a la Millor Actriu al festival de curts Notodo Film. En televisió ha participat a les sèries *Buen agente*, *Los hombres de Paco*, *Aída*, *Puerta escarlata*, *Águila Roja*, *El internado*, *Cazadores de hombres*, *Mar de fons* i *El cor de la ciutat*.

David Selvas

Actor de teatre, cinema i televisió, llicenciat en Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma i diplomad per l'Institut del Teatre de Barcelona. Destaquem entre altres la seva participació als espectacles *Terra de ningú*, de Harold Pinter, dir. Xavier Albertí; *L'habitació blava*, de David Hare, dir. Norbert Martínez i ell mateix; *Cartes. Anton Txékhov i Olga Knipper*, dir. Pau Carrió; *L'port dels cirerers*, de Anton Txékhov, dir. Julio Manrique; *El meu lliit de zinc*, de Maksim Gorki, dir. Carlota Subirós; *El ventall de Lady Windermere* de Oscar Wilde, dir. Josep M. Mestre, i *En qualquier otra parte* de Alex Mañas al Festival Barcelona Grec 2007. També ha protagonitzat *Els estiuejants*, de Maksim Gorki, dir. Carlota Subirós; *Salamandra*, dir. Toni Casares; *La Celestina* i *El polígrafo*, dir. Robert Lepage; *Coriolà* dir. Georges Lavaudant; *Juli Cèsar*, dir. Àlex Rigola; *Mesura per mesura*, dir. Calixto Bieito, i *Restes humanes sense identificar*, dir. Manuel Dueso.

El 2005 es va iniciar com a director amb *El virus*, de Richard Strand, i han seguit *Who is p?*, un Assaig Obert sobre Pier Paolo Paolini que es va presentar a l'Espai Lliure; *True West*, de Sam Shepard; *La gavina*, de Anton Txékhov; *El correu de Hessen/La mort de Danton/Woyzeck*, de Georg Büchner dins el cicle Memòria Europea; *Timó d'Atenes*, de W. Shakespeare; *Hedda Gabler*, de Henrik Ibsen; *4 acords: Mürfila*, i *Oleanna*, de David Mamet.

En cinema ha treballat amb Ventura Pons (*Carícies* i *Amic/Amat*), Marc Recha (*Pau i el seu germà*), Juan Luís Iborra (*Valentín*), Felipe Vega (*Nubes de verano*), Azucena Rodríguez (*Atlas de geografia humana*), Steven Soderbergh

(*Che: Guerrilla*), Xavier Berraondo (*Ens veiem demà*), Carles Torres (*Trash*), Daniel Monzón (*Celda 211*) i Cesc Gai (*En la ciudad*) També ha participat en els curts *Por Michael Jackson entre otros* i *Dos*, i en diverses sèries de televisió des del 1994, com ara *Nissaga de poder*, *Estació d'apnllaç*, *El súper*, *Crims*, *Laberint d'ombres*, *Carles, príncep de Viana*, *De moda*, *Àngels i Sants*, *Mar de fons*, *Serrallonga*, *El pantano* i *La riera*. També ha protagonitzat algunes tv movies com ara *Marcats a foc*, *The Lost*, *Asunto Reiner*, *Nines russes*, *La pèrdida*, *Freetown* i *Pirata*.

Juan de la Rubia organista

És nascut a València. Ha actuat als principals escenaris espanyols i europeus amb una acollida excel·lent del públic i la crítica. Va començar els estudis musicals amb el seu pare i amb Ricardo Pitarch, i es va formar com a organista, pianista i clavecinista a València i Barcelona. Va perfeccionar els estudis d'orgue i improvisació a la Universitat der Künste de Berlín i al Conservatoire National de Toulouse, i ha aconseguit fins a cinc Premis Extraordinaris en diverses especialitats. Ha estat alumne d'Oscar Candendo, Wolfgang Seifen, Michel Bouvard i Montserrat Torrent. Ha rebut classes magistrals de Daniel Roth, Bernhard Haas, Enrico Viccardi, Wolfgang Zerer, Olivier Latry i Ton Koopman.

El seu repertori inclou tant la música antiga com peces actuals. El seu màxim reconeixement li ha arribat en quatre àmbits: les interpretacions de Johann Sebastian Bach, les improvisacions, la música per a teclat del Renaixement i del Barroc espanyols, i les grans obres del Romanticisme (incloses transcripcions de peces de Wagner i de Brahms, del qual ell mateix ha transcrit íntegrament la Primera Simfonia). És membre de l'Ensemble Méridien Barcelona, on toca regularment peces del Renaixement i del Barroc, tant com a organista solista, continuista o director. També ha estrenat peces de compositors actuals al Palau de la Música Catalana, la Catedral de León, la Catedral de Donostia i al Festival de Música Contemporània Ensems, de València.

Darrerament la seva activitat concertística ha estat incessant en espais com les catedrals de Barcelona, León, Donostia, Colònia, l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, el Palau de la Música Catalana, l'Auditorio Alfredo Kraus de Las Palmas i la Gewandhaus de Leipzig. Actualment és professor de l'ESMUC (Escola Superior de Música de Catalunya) i organista de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Fins ara ha realitzat set enregistraments com a solista. Obert a altres disciplines artístiques, De la Rubia col·labora amb personalitats destacades del món de la cultura, i ha enregistrarat per exemple la

banda sonora del documental *La rosa de foc*, de Manuel Hueriga; ha musicat *Cobalto*, del coreògraf Nacho Duato amb la Compañía Nacional de Danza; i ha fet improvisacions d'òrgue en projeccions de la pel·lícula *Faust*, de Murnau.

És un dels intèrprets més guardonats de la seva generació, i ha guanyat, entre altres, el Concurs Permanent de Joventuts Musicals (2002), que va marcar un punt d'inflexió decisiu per a la seva carrera musical, El Primer Palau (2004), l'Andrés Segovia-J. M. Ruiz Morales (Santiago de Compostela), el Premi Euterpe (València), i el Primer Premi de la Real Academia de Bellas Artes de Granada. El 2012 va ser nomenat membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

